

RAPORTUL DE ACTIVITATE PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI AL CNCF „CFR” – SA PENTRU ANUL 2017

I. Sistem de management calitate – mediu (SMCM)

I.1 Prezentare generală

C.N.C.F. „CFR” - S.A. are stabilită și implementată o politică integrată calitate-mediu care promovează sistemul de transport feroviar, prevenirea și minimizarea impactului negativ asupra mediului, dezvoltarea infrastructurii feroviare și a strategiei de mediu pe baza principiilor de interoperabilitate, satisfacerea cerințelor părților interesate și îmbunătățirea continuă a calității și performanțelor de mediu ale proceselor desfășurate.

„Declarația privind Politica sistemului de management integrat al calității și mediului a C.N.C.F. „CFR” – S.A.” este disponibilă pentru public pe site-ul Companiei.

La nivelul întregii companii, a continuat în anul 2017 efortul de menținere și îmbunătățire continuă a sistemului de management calitate-mediu, respectând cerințele standardelor SR EN ISO 9001:2008 „Sisteme de management al calității. Cerințe” și SR EN ISO 14001:2005 „Sisteme de management de mediu. Cerințe cu ghid de utilizare” – având următoarele rezultate:

C.N.C.F. „CFR” – S.A. deține certificare privind implementarea și menținerea:

- „Sistemului de management al calității”, conform cerințelor standardului SR EN ISO 9001:2008 (Certificatul AFER nr. 301, data certificării inițiale 17 august 2009, data certificării curente 19 august 2016);
- „Sistemului de management al mediului” conform cerințelor standardului SR EN ISO 14001:2005 (Certificatul AFER nr. 114, data certificării inițiale 22 ianuarie 2013, data certificării curente 19 august 2016).

Cele două certificate sunt valabile până la data de 14 septembrie 2018, în condițiile supravegherii exercitate de OCSM – AFER și sunt emise pentru întreaga companie, având domenii de activitate specificate.

Pentru respectarea cerințelor standardelor 9001:2008 și 14001:2005, ale obligațiilor de conformare specifice protecției mediului, precum și ale Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare, s-au desfășurat activități specifice pentru menținerea/ îmbunătățirea sistemelor calitate-mediu și dezvoltarea sistemului de control intern managerial. Astfel, se pot menționa:

- s-au desfășurat lucrări de elaborare/actualizare a documentației; s-a urmărit simplificarea formatului procedurat, dezvoltarea zonei de responsabilități și de înregistrări;
- au fost elaborate/revizuite până la sfârșitul anului 2017 un număr de 84 de proceduri (din care 35 la Centralul companiei și 49 la SRCF 1-8), comparativ cu anul 2016 când au fost raportate 58 de astfel de proceduri (din care 24 la Centralul companiei și 34 la SRCF 1-8);
- au fost stabilite, prin implicarea tuturor structurilor organizatorice, obiective specifice având indicatori asociați, iar pe baza rezultatelor acestora s-a realizat monitorizarea performanțelor obținute;
- a fost actualizată Procedura de Sistem Managementul Riscurilor, cod PS 0-6.1, Ediția 2, Revizia 0. S-au desfășurat dezbateri în domeniul managementului riscurilor (abordare integrată calitate – mediu - control intern managerial, formularea alertelor la risc, măsuri de control pentru riscuri

semnificative) și a fost actualizat registrul riscurilor; au fost organizate instruirii externe cu accent pe managementul riscurilor;

- au fost redactate și difuzate materiale de informare și/sau instruire privind sistemul de management calitate-mediul și sistemul de control intern managerial;
- s-au întocmit raportări specifice domeniului protecția mediului, privind sistemul de management integrat calitate-mediul, precum și raportări și situații sintetice pe baza rezultatelor autoevaluărilor efectuate pentru sistemul de control intern managerial;
- s-a asigurat, prin Portalul informatic intern, disponibilitate utilizatorilor de calculatoare din cadrul rețelei RENTRAD pentru diverse informații documentate, periodic actualizate (proceduri, materiale de informare, liste cu cerințe legale aplicabile, liste definiții utilizate în documentația SMCM și SCIM, liste abrevieri, liste înregistrări etc.);
- au fost actualizate informațiile de mediu, iar acestea sunt disponibile pe site-ul companiei la adresa: www.cfr.ro, pentru respectarea prevederilor HG 878/2005 privind drepturile publicului la informația privind mediu;
- s-au efectuat 303 audituri interne SMC – SMM; s-au întocmit 124 de fișe conținând 234 corecții, acțiuni corective și acțiuni preventive (96,2% dintre acestea fiind implementate până la sfârșitul anului 2017);

În ceea ce privește activitatea Laboratoarelor de Monitorizare a Factorilor de Mediu (L.M.F.M.) de la S.R.C.F. 1-8, menționăm:

- s-au elaborat/revizuit 54 documente (manuale, proceduri de sistem, proceduri tehnice de lucru, instrucțiuni de lucru de laborator), conform cerințelor SR EN ISO CEI 17025:2005 „Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări”.
- s-au efectuat 24 audituri interne, fiind identificate 92 de corecții, acțiuni corective și acțiuni preventive (40 dintre acestea fiind implementate până la sfârșitul anului 2017).

I.2 Activități desfășurate la nivelul companiei pentru menținerea certificării sistemului de management calitate-mediul

În vederea menținerii certificării, Organismul de Certificare a Sistemelor de Management – OCSM AFER a desfășurat 4 audituri externe pentru sistemul de management integrat calitate - mediu la patru S.R.C.F: Iași, Brașov, Constanța și Central, fiind identificate domenii de îmbunătățire a activității. În anul 2017 s-a efectuat prima etapă de supraveghere.

I.3 Instruirii

➤ Instruire externă

În anul 2017, la instruirea externă în domeniile calitate – mediu și control intern managerial au participat 114 salariați, din care 74 în centralul companiei.

➤ Instruire internă

La toate nivelurile organizatorice s-au realizat instruirii interne pentru managementul calității și mediului și controlul intern managerial pe bază de tematică și materiale suport de instruire, adaptate specificului activității. Salariații din centralul companiei și de la SRCF 1-8, Birouri Proceduri Calitate Protecția Mediului și Laboratoare de Monitorizare a Factorilor de Mediu au efectuat în anul 2017 instruirii pentru 978 salariați.

I.4 Elemente și factori de mediu. Monitorizarea factorilor de mediu

I.4.1 Activitatea Laboratoarelor de monitorizare a factorilor de mediu

În cadrul Laboratoarelor regionale de Monitorizare a Factorilor de Mediu au fost efectuate determinări solicitate de Agențiile teritoriale de protecția mediului, Comisariatele Gărzii Naționale de mediu și de filiale ale Administrației Naționale „Apele Române” ce au în supraveghere rețeaua națională hidrografică și conform programelor de monitorizare adaptate activităților desfășurate.

Situația acreditării Laboratoarelor teritoriale de monitorizare a factorilor de mediu este următoarea:

- 3 laboratoare sunt acreditate RENAR: Cluj, Galați și Constanța

SRCF	Domeniul acreditat	Număr certificate acreditare	Valabilitate certificat acreditate
Cluj	Încercări apă uzată, apă de suprafață, apă subterană, sol	LI 1048/18.02.2015	17.02.2019
Galați	Încercări apă uzată, apă subterană, sol	LI 885/22.09.2014	21.09.2018
Constanța	Încercări apă uzată, sol	LI 563/13.07.2016	12.07.2020

- 5 laboratoare nu au acreditare RENAR: București, Craiova, Timișoara, Brașov, Iași.

Numărul total al indicatorilor determinați de Laboratoarele de monitorizare a factorilor de mediu pentru: ape uzate, ape potabile, ape subterane, aer emisii/ imisii, sol, sonometrie, în anul 2017 este de 12.670 din care 9473 pentru CFR - S.A.

Gradul de conformare cu cerințele legale pentru factorii de mediu monitorizați este **98.6%**

I.4.2 Aer/emisii

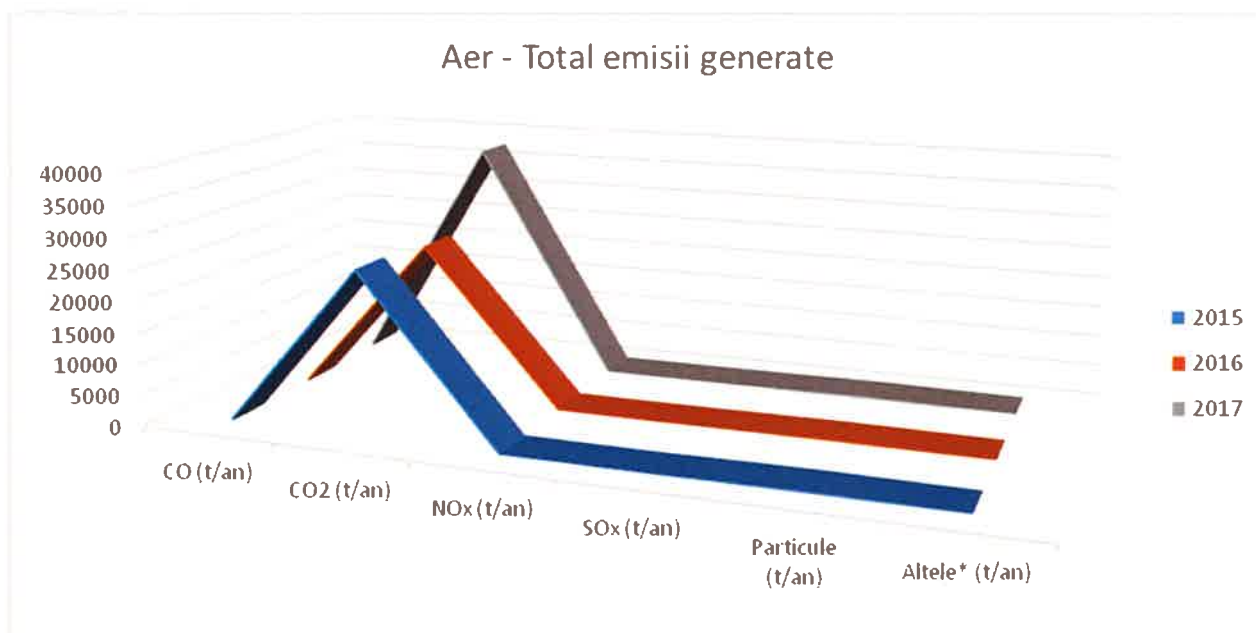
Sectorul feroviar este recunoscut la nivel mondial drept cel mai eficient mijloc de transport din punct de vedere al emisiilor, însă este necesară conștientizarea responsabilității reducerii consumului specific de energie, respectiv a emisiilor, în principal al celor cu efect de seră, rezultate din activitatea de transport feroviar.

Avantajele ecologice ale transportului feroviar (călători și marfă), având în vedere poluarea atmosferică:

- gradul redus de poluare a mediului în raport cu celelalte moduri de transport;
- consumul energetic redus comparativ cu alte moduri de transport;
- intervenții minime în peisajul natural, permițând conservarea acestuia;
- oferă posibilități pentru dezvoltarea de facilități și tehnologii în transportul multimodal.

În anul 2017, emisiile rezultate din arderea combustibililor pentru surse staționare și mobile, estimate în funcție de consumurile de combustibili ale C.N.C.F. „CFR”- S.A. au totalizat 38.291 tone față de 25 775 tone în anul 2016, rezultând o creștere, având în vedere procesul de fuziune prin absorbție de către C.N.C.F. „CFR”- S.A. a filialelor „S.C. Întreținerea Mecanizată a Căii Ferate.” S.A. și „Sere și Papiere” S.A).

Diferite categorii de emisii rezultate din activitatea companiei noastre sunt prezentate mai jos:

* în categoria altele au fost incluse emisii de: metan, protoxid de azot, diverși poluanți organici persistenti

I.4.3 – Sol

➤ **Gestiunea deșeurilor**

Activitatea privind gestiunea deșeurilor este urmărită în mod prioritar în temeiul Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor. Situația deșeurilor produse în 2017 și a celor valorificate/eliminate este prezentată în **Anexa nr. 1** - “Evidența deșeurilor în perioada 01.01.2017 - 31.12.2017”.

➤ **Asigurarea salubrității**

În conformitate cu O.U.G. nr. 195/ 2005, cu modificările și completările ulterioare, privind protecția mediului, cap XI, art. 68, deținătorii de terenuri, cu orice titlu, au obligația de a asigura salubritatea terenurilor ocupate productiv sau funcțional, în special a celor situate de-a lungul căilor de comunicații feroviare. Zonele de protecție CF sunt afectate de depozitarea deșeurilor de orice fel, în special menajere, aruncate de către locuitorii riverani zonelor căi ferate. Măsuri întreprinse: salubritatea zonelor și ridicare deșeurilor cu firme specializate; curățarea suprafețelor cu personal propriu; adrese către primăriile din zonele afectate; planuri de salubritate. Se mențin însă, zone sensibile privind salubritatea unor amplasamente ale CFR - SA cu pondere în jurul orașelor mari unde este necesară urmărirea permanentă a stării de curățenie.

➤ **Controlul vegetației**

S-au erbicidat cca. 3249 km de cale ferată, din care 1345 km în stații, metoda utilizată fiind stropire cu pompa și cu instalația de pulverizat pe drezina, folosind erbicide.

I.4.4 – Apă

Apa potabilă

Consumul de apă raportat în 2017 a fost de cca. 588 mii mc (comparativ cu cca. 750 mii mc raportați în 2016 , rezultând o scădere a consumului. C.N.C.F. „CFR”- S.A. deține ca sursă proprie locală de apă un număr de 474 fântâni din care 64 au apă potabilă și 16 castele de apă.

Ape uzate

Apele uzate rezultate din activitățile desfășurate în unitățile feroviare sunt în marea majoritate supuse proceselor de preepurare în instalații aflate în administrarea comunităților locale.

Monitorizarea caracteristicilor apelor uzate este efectuată de laboratoarele proprii de protecția mediului - rezultatele sunt prezentate la secțiunea I.4.1.

I.4.5 – Gestionarea zgomotului

În conformitate cu prevederile Directivei 2002/49/EC, transpusă prin H.G. nr. 321/2005 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 720/2007, C.N.C.F. „CFR”- S.A. are obligația de a elabora hărți strategice de zgomot pentru căile ferate principale, precum și planurile de acțiune aferente acestora, din 5 în 5 ani.

Pentru respectarea obligațiilor ce-i revin în conformitate cu prevederile legale, C.N.C.F.„CFR” – S.A. trebuie să elaboreze, hărțile strategice de zgomot pentru căile ferate principale cu un trafic mai mare de 30.000 de treceri ale trenurilor anual și pentru tronsoanele cu stațiile CF aflate în interiorul a 20 orașe, cu o populație mai mare de 100 de mii de locuitori, precum și planurile de acțiune aferente.

Tronsoanele care depășesc un trafic mai mare de 30.000 de treceri de trenuri pe an (căi ferate principale) sunt: *București Nord – Brazi; Ploiești Vest – Predeal; Ploiești Sud – Buzău; Fetești - Constanța; Roșiori Nord – Filiași*, estimare efectuată de Direcția Trafic. Datele privind tronsoanele de

cale ferată care depășesc un trafic de 30.000 de treceri de trenuri pe an (căi ferate principale) au fost solicitate de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor pentru a fi transmise Comisiei Europene.

În acest sens, C.N.C.F. „CFR” – S.A. a derulat procedura de achiziție a serviciului de “Elaborarea hărților strategice de zgomot și planurilor de acțiune, pentru căile ferate”, prin Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP). Termenul de realizare a hărților strategice de zgomot pentru căile ferate, prevăzut de legislație - 30 iunie 2017, iar pentru planurile de acțiune aferente - 18 iulie 2018. Modificările legislative care reglementează domeniul protecția mediului, cât și cele din domeniul achizițiilor sectoriale, au condus la refacerea documentației privind achiziția serviciului, precum și la decalarea termenelor programate inițial.

Achiziția serviciului de “Elaborarea hărților strategice de zgomot și planurilor de acțiune, pentru căile ferate” a fost desfășurată prin Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP) – licitație deschisă - Anunțul de participare (sectorial) numărul 177538/27.07.2017.

Procedura de achiziție s-a derulat conform cerințelor legale, însă operatorii economici care au participat la această licitație au contestat rezultatul procedurii de atribuire, depunând contestații la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (CNSC). Procedura de atribuire se va finaliza după rezolvarea contestațiilor depuse la CNSC.

I.5 Acte de reglementare din punct de vedere al mediului/gospodăririi apelor

Pentru desfășurarea unor activități cu impact asupra mediului, precum și pentru derularea unor proiecte, la nivelul sucursalelor CF sunt obținute 14 acte de reglementare în anul 2017, emise de autorități cu competențe în domeniul mediului și gospodăririi apelor.

I.6 Verificări externe

Autorități/organisme cu competențe în domeniul mediului au efectuat în anul 2017 un număr de 39 verificări externe, derulate la Sucursale CF, finalizate cu documente de constatare. A fost aplicată 1 sancțiune contravențională în valoare de 1000 lei. Cu ocazia acestor verificări, autoritățile au dispus 32 măsuri cu termen, 87% dintre aceste fiind raportate realizate.

I.7 Incidente/accidente de mediu

În anul 2017 nu au fost accidente de mediu, au fost doar avizări telefonice privind pierderi de conținut din vagoane de transport marfă și remediate imediat la fața locului de către personal specializat.

I.8 Cheltuieli pentru protecția mediului, pentru menținerea certificărilor calitate-mediu și pentru acreditarea laboratoarelor

La nivelul anului 2017 au fost raportate cheltuieli care totalizează 22.524,3 mii lei.

I.9 Informația publică

C.N.C.F. “CFR” – S.A. asigură transparența informației publice conform prevederilor H.G. nr. 878/2005 privind drepturile publicului la informația privind mediul. Informațiile sunt disponibile pe site-ul propriu, la adresa: www.cfr.ro.